

Brottsbalk (1962:700)

FÖRSTA AVDELNINGEN

Allmänna bestämmelser

10 kap. Om förskingring, annan trolöshet och mutbrott

1 § Om någon, som på grund av avtal, allmän eller enskild tjänst eller dylik ställning fått egendom i besittning för annan med skyldighet att utgiva egendomen eller redovisa för denna, genom att tillägna sig egendomen eller annorledes åsidosätter vad han har att iakttaga för att kunna fullgöra sin skyldighet, dömes, om gärningen innebär vinning för honom och skada för den berättigade, för förskingring till fängelse i högst två år.

[NJA 2011 s. 524](#) En anställd som hade behörighet att göra betalningar för sin arbetsgivare genom uttag från dennes...

[NJA 1985 s. 747](#) En åkare som har utfört transporter åt ett transportföretag har från företagets kunder mottagit...

[NJA 1998 s. 583](#) Fråga vilken betydelse en borgensförbindelse har för straffansvar och skadeståndsskyldighet för...

2 § Är brott som i [1 §](#) sägs med hänsyn till det förskingrades värde och övriga omständigheter vid brottet att anse som ringa, skall för undandräkt dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

3 § Om brott som i [1 §](#) sägs är att anse som grovt, skall för grov förskingring dömas till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömande huruvida brottet är grovt skall särskilt beaktas, om gärningsmannen missbrukat ansvarsfull ställning eller begagnat falsk handling eller vilseledande bokföring eller om gärningen eljest varit av särskilt farlig art, avsett betydande värde eller inneburit synnerligen kännbar skada.

[NJA 1992 s. 470](#) Fråga om påföljd för grov förskingring.

[NJA 1997 s. 652](#) Fråga om påföljd för grov förskingring.

[NJA 1998 s. 583](#) Fråga vilken betydelse en borgensförbindelse har för straffansvar och skadeståndsskyldighet för...

4 § Den som, i annat fall än förut i detta kapitel är sagt, med egendom, som han har i besittning men vartill ägande- eller säkerhetsrätt är förbehållen eller tillförsäkrad eller eljest tillkommer annan, vidtager åtgärd varigenom egendomen frånhändes den andre eller denne annorledes berövas sin rätt, dömes för olovligt förfogande till böter eller fängelse i högst två år.

[NJA 2001 s. 362](#) Anställds kopiering av kunddatabas, som utgjort företagshemlighet men som den anställde haft lovlig...

[NJA 2011 s. 524](#) En anställd som hade behörighet att göra betalningar för sin arbetsgivare genom uttag från dennes...

[NJA 1994 s. 480](#) Olovligt förfogande? Tillämpningen av straffrättens legalitetsprincip.

[RH 2005:67](#) En person har tagit ut pengar i en uttagsautomat men av förbiseende lämnat kvar sedlarna i...

5 § Om någon, som på grund av förtroendeställning fått till uppgift att för någon annan sköta ekonomisk angelägenhet eller självständigt handha kvalificerad teknisk uppgift eller övervaka skötseln av sådan angelägenhet eller uppgift, missbrukat sin förtroendeställning och därigenom skadar huvudmannen, döms han för trolöshet mot huvudman till böter eller fängelse i högst två år.

Vad som har sagts nu gäller inte, om gärningen är belagd med straff enligt [1--3 §§](#).

Är brottet grovt, skall dömas till fängelse, lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömande huruvida brottet är grovt skall särskilt beaktas, om gärningsmannen begagnat falsk handling eller vilseledande bokföring eller tillfogat huvudmannen betydande eller synnerligen kännbar skada.

Missbrukar någon, som fått till uppgift att sköta rättslig angelägenhet för någon annan, till förfång för huvudmannen sin förtroendeställning, döms han enligt [första stycket](#), även om angelägenheten inte är av ekonomisk eller teknisk art. Lag (1986:123).

Ändrad gm SFS 1986:123, ikraft 1986-07-01

[NJA 1984 s. 665](#) En försäljningsingenjör slutar sin anställning och startar ett eget företag som övertar agenturer...

[NJA 1996 s. 152](#) Fråga om trolöshet mot huvudman och medverkan till sådant brott. 10 kap 5 § och 23 kap 4 § BrB.

5 a § Den som är arbetstagare eller utövar uppdrag och tar emot, godtar ett löfte om eller begär en otillbörlig förmån för utövningen av anställningen eller uppdraget döms för tagande av muta till böter eller fängelse i högst två år. Detsamma gäller den som är deltagare eller funktionär i en tävling som är föremål för allmänt anordnad vadhållning och det är fråga om en otillbörlig förmån för hans eller hennes fullgörande av uppgifter vid tävlingen.

[Första stycket](#) gäller även om gärningen har begåtts innan gärningsmannen fått en sådan ställning som avses där eller efter det att den upphört.

För tagande av muta enligt [första](#) och [andra styckena](#) döms också den som tar emot, godtar ett löfte om eller begär förmånen för någon annan än sig själv. Lag (2012:301).

5 b § Den som lämnar, utlovar eller erbjuder en otillbörlig förmån i fall som avses i [5 a §](#) döms för givande av muta till böter eller fängelse i högst två år. Lag (2012:301).

5 c § Är brott som avses i [5 a](#) eller [5 b §](#) att anse som grovt, döms för grovt tagande av muta eller grovt givande av muta till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömande av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningen innefattat missbruk av eller angrepp på särskilt ansvarsfull ställning, avsett betydande värde eller ingått i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning eller annars varit av särskilt farlig art. Lag (2012:301).

5 d § För handel med inflytande döms till böter eller fängelse i högst två år den som i annat fall än som avses i [5 a](#) eller [5 b §](#)

1. tar emot, godtar ett löfte om eller begär en otillbörlig förmån för att påverka annans beslut eller åtgärd vid myndighetsutövning eller offentlig upphandling, eller
2. lämnar, utlovar eller erbjuder någon en otillbörlig förmån för att han eller hon ska påverka annans beslut eller åtgärd vid myndighetsutövning eller offentlig upphandling. Lag (2012:301).

5 e § En näringsidkare som tillhandahåller pengar eller andra tillgångar åt någon som företräder näringsidkaren i en viss angelägenhet och därigenom av grov oaktsamhet främjar givande av muta, grovt givande av muta eller handel med inflytande enligt [5 d § 2 i](#) den angelägenheten döms för vårdslös finansiering av mutbrott till böter eller fängelse i högst två år. Lag (2012:301).

6 § Den som, i annat fall än förut i detta kapitel är sagt, genom missbruk av behörighet att i annans ställe företaga rättshandling skadar denne eller med missbruk av behörighet att göra gällande skuldebrev eller dylik handling kräver vad annan tillkommer, döms för behörighetsmissbruk till böter eller fängelse i högst två år. Detsamma skall gälla, om någon fordrar betalning jämlikt handling som ej blivit utgiven eller för gäld som redan är gulden eller ock kräver att utfå gods som han redan bekommit eller mot krav åberopar kvitto som icke utgivits.

7 § Om någon olovligen brukar någon annans sak och därigenom vållar skada eller olägenhet, döms han för olovligt brukande till böter eller fängelse i högst ett år.

Detsamma skall gälla, om innehavaren av en fastighet brukar denna till men för annans rätt till

den genom att olovligen bygga, gräva, plöja, ta upp väg, låta kreatur beta eller vidta någon annan dylik åtgärd.

Är brott enligt [första stycket](#) grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år. Lag (1993:207).

Ändrad gm SFS 1986:123, ikraft 1986-07-01

Ändrad gm SFS 1993:207, ikraft 1993-07-01

[NJA 2003 s. 645](#) Fråga om en person som har följt med på färd med en olovligt tillgripen bil skall dömas för...

[NJA 1986 s. 165](#) Innehavare av s k oreglerad ströäng har ansetts kunna utan hinder av staten tillkommande rätt...

[NJA 1987 s. 388](#) Fråga huruvida den som ej återlämnat en förhyrd personbil på avtalad tid gjort sig skyldig till...

[NJA 1990 s. 9](#) Tillgrepp av fortskaffningsmedel har ansetts inte kunna utgöra för brott till häleri. 9 kap 6 §, 8...

8 § Fullgör man ej vad i lag är föreskrivet om skyldighet att tillkännagiva hittegods eller annans sak som man av misstag eller tillfällighet fått i besittning, dömes för fyndförseelse till böter. Underlåter man att fullgöra sådan skyldighet med uppsåt att tillägna sig godset eller förfar man eljest med godset på sätt i [4 §](#) sägs, skall gälla vad där är stadgat.

[RH 2005:67](#) En person har tagit ut pengar i en uttagsautomat men av förbiseende lämnat kvar sedlarna i...

9 § För försök till förskingring eller trolöshet mot huvudman samt för försök eller förberedelse till grov förskingring döms till ansvar enligt vad som föreskrivs i [23 kap.](#) För förberedelse till grovt givande av muta döms också till ansvar enligt [23 kap.](#) Lag (2012:301).

Ändrad 2011-05-31 gm SFS 2011:511, ikraft 2011-07-01

10 § Vad som föreskrivs i [8 kap. 13 §](#) om inskränkning i åklagares åtalsrätt ska gälla även de brott som angetts i detta kapitel, dock inte grov förskingring och sådan trolöshet mot huvudman som är att anse som grov.

Undandräkt, olovligt förfogande eller olovligt brukande beträffande egendom som kommit i gärningsmannens besittning genom avtal om hyra av egendomen eller avtal enligt vilket äganderätten ska övergå först sedan betalning erlagts eller som gärningsmannen annars innehar på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt, får åtalas av åklagare endast om åtal av särskilda skäl är påkallat från allmän synpunkt.

Tagande av muta, givande av muta, handel med inflytande och vårdslös finansiering av mutbrott får åtalas av åklagare endast om åtal är påkallat från allmän synpunkt. Att denna inskränkning i vissa fall inte gäller framgår dock av [20 kap. 5 §](#). Lag (2012:301).

Ändrad gm SFS 1977:984

Ändrad gm SFS 1978:597

Ändrad gm SFS 1994:1411, ikraft 1995-01-01